

Bc. Tereza Halusková

**Tvorba architekta Jakoba Gartnera na území Rakousko-Uherska
Posudek oponenta magisterské práce**

Předložená práce je záslužnou monografií méně známého architekta a stavitele působícího vesměs pro židovské objednavatele, zejména v tvorbě synagog.

Autorka v této práci prokazuje značnou znalost v deskripci architektonických objektů a zároveň i židovských reálií. Monografii připravila mj. důkladným průzkumem archivů a návštěvou stávajících objektů, podnikla mj. studium ve Vídni.

Práce je sestavena zjevně na základě důkladného studia, napsaná s přehledem, dobře členěná a vybavená potřebnými přílohami.

Výstižně charakterizuje Gartnera jako dobový typ architekta a stavitele, přizpůsobujícího se trendům, očekávání uživatelů a požadavkům objednavatelů.

Nechybí patřičné úvody, ani zarámování Gartnerova díla v předchozí historii synagogální tvorby c. k. metropole a provincií i případnými srovnáními s konkurenčními projekty.

Jádrem práce je chronologický sled medailonů jednotlivých staveb s důrazem na jejich minuciózní popis vyjádřený vospělým jazykem památkové péče. Autorka se soustřeďuje zejména na vnitřní členění objektů čtené z návrhů a prováděcích plánů.

Síla práce spočívá v dovedné deskripci objektů, v jejich interpretaci a při hodnocení Gartnera je autorka zdrženlivější, což je samo o sobě přiměřené. Podle mého názoru by však bylo možné o něco více prohloubit umělecko-historickou stránku analýzy Gartnerovy tvorby, resp. ji v tom směru více zarámovat, např. rozsáhlejší zmínkou o typologii synagogálních fasád a rovněž o uplatnění maurského stylu. Všeobecně se domnívám, že 1/ tento styl nebyl v debatě a použití 2. poloviny 19. století vyhrazen pouze synagogám, a 2/ důsledné užití „čistého“ maurského stylu pro synagogy bylo zřejmě dosti výjimečné (častější byl v době Gartnerova působení, sahající za rámec přísného historismu, synkretický jazyk architektury a ornamentu).

Spíše na okraj posuzované práce lze poznamenat, že její text se vyznačuje některými vyjadřovacími nedokonalostmi. Rovněž redakce textu autorkou před odevzdáním práce by věci prospěla (to se týká některých překlepů, opakovaná chyba v němčině /Kunsthistorischen Museum/ i fixního opakování maskulinního plurálu ve větách navazujících na věty s takto formulovaným předmětem (např. firma...dělali).

Některé obecnější poznatky jsou rozesety v textu práce, ačkoliv by s výhodou mohly být shrnuty v závěru práce. Tento Závěr je pojat jako anotace G. curriculum, resp. G., tvorby, a až jeho v posledním odstavci je shrnuto, co autorka sama pokládá za vlastní přínos své práce, ostatně zbytečně skromně.

Z výše uvedených důvodů pokládám posuzovanou práci za plně odpovídající standardům magisterských prací, a pro některé drobné výhrady se kloním k jejímu hodnocení: velmi dobře.

prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.
v Praze 6. 9. 2016